

G EACHTE LEDEN VAN DE Tweede Kamer

Het is nu of nooit: kies voor een echt pgb in de Zvw

Woensdag debatteert u over het opnemen van regels betreffende een Zvw-vgb (34 233). Met dat voorstel staat het kabinet op het punt om een grote groep zorggebruikers het recht te geven om met een vgb die zorg te kiezen die bij hem of haar past. Want wie wil dat nu niet? Zelf bepalen wie jou mag wassen, zelf bepalen wie jouw ernstig zieke kind verpleegt en zelf bepalen wanneer jij 's avonds naar bed gaat. Met een persoonsgebonden budget kan dat!

Als maatschappelijke organisaties maken wij ons grote zorgen. Zorgverzekeraars pleiten tegen het wettelijk verankeren van de keuze voor een vgb in de Zvw. Dit betekent dat voor veel mensen met een beperking hun fundamentele behoefte om het leven te mogen leiden zoals zij dat zélf willen, om zeep wordt geholpen. Dit kunt u niet laten gebeuren! Kies voor een wettelijk recht op een volwaardig, toegankelijk en flexibel vgb in de Zvw want:

Pgb staat voor gepaste en zuinige zorg

Zuinige zorg start met een onafhankelijke indicatie, die ook geldt bij een vgb. Die onafhankelijke indicatie bepaalt de omvang van de zorg. En vgb zorg is zuinig: voor het vgb gelden altijd lagere tarieven dan voor zorg in natura.

Voorbeeld:

Toon (51) heeft al sinds zijn 27^e een dwarslaesie vanaf borstgebied. Heeft een full-time baan.

Er is onafhankelijk geïndiceerd dat hij 10 uur verpleging en 15 uur persoonlijke verzorging per week nodig heeft. In naturazorg krijgt een instelling $10 * €75,25$ voor verpleging en $15 * €50,84 = €1515,10$ per week.

Toon heeft deze zorg zelf geregeld met een vgb en komt uit op: $10 * € 56,40$ voor verpleging en $10 * € 38,40$ voor formele persoonlijke verzorging en regelt 5 uur via informele zorg door een bekende voor persoonlijke verzorging $5 * 23,00 =$

€ 1063 per week. Let wel dat is ruim 400 euro per week goedkoper! Met een vgb kan Toon de zorg op zijn gewenste moment inzetten. Voor Toon betekent dit in de ochtend zorg de ene keer 06.00 uur en de andere dag om 07.00 zodat hij op tijd op zijn werk kan zijn. En naar bed gaan als het hem uitkomt, ook al is het om 01.00 's nachts.

Er is geen zorgverzekeraar die doelmatiger of goedkoper deze zorg kan inkopen dan Toon dit nu doet. Hiermee heeft Toon de regie over zijn leven en kan hij blijven werken. Want de zorgverzekeraar koopt geen zorg in natura in die om 06.00 uur Toon uit bed haalt, wast en aankleedt.

Pgb zet kwaliteit van leven centraal

Kwaliteit van leven moet leidend zijn. Met een vgb kiest de budgethouder de kwaliteit die bij hem past. Kwaliteit is goede zorg vanuit het perspectief van de zorgvrager. Budgethouders kiezen zorgverleners die passen bij hen en hun leefsituatie en kiezen de deskundigheid die nodig is om goede zorg te ontvangen. Als de zorgverzekeraar zicht wil houden op de kwaliteit van zorg, zal iedere budgethouder het prima vinden hierover met zijn zorgverzekeraar in gesprek te gaan. Geen enkele budgethouder kiest voor slechte zorg!

Voorbeeld:

Elsa (6) heeft een ernstige afwijking aan haar slokdarm. In het ziekenhuis is vast komen te staan dat zij 24 uur per dag zorg in nabijheid nodig heeft om verstikken tegen te gaan. Dit toezicht kan niet worden gegeven door een zorgorganisatie. De ouders van Elsa doen het zelf, samen met een groep van 7 zorgverleners. Zij weten wat Elsa nodig heeft, hoe zij haar kunnen geruststellen en zij kunnen ook acuut ingrijpen. Zorg in natura is hier geen optie. Zonder direct toezicht is Elsa binnen 3 minuten dood. De 7 ervaren zorgverleners die rondom Elsa staan hebben samen met haar ouders een systeem ontwikkeld waardoor er altijd iemand bij Elsa in de buurt is. Meer dan 12 uur per dag zorgen haar ouders voor haar zonder enige vergoeding. De overige uren worden door betaalde zorgverleners en haar moeder ingevuld, die daarvoor een vergoeding krijgen.

Elsa is een van de Intensieve Zorg Kinderen. Als zij geen pgb had gekregen had zij niet thuis kunnen blijven. In zorg in natura is geen passende zorg te vinden. Met pgb is het gezin van Elsa compleet en hoeft Elsa niet ergens anders te wonen. Dat kan met een volwaardig pgb wel.

Verankering pgb zorgt juist voor rechtsgelijkheid

- Zorgverzekeraars stellen dat een pgb in de Zvw rechtsongelijkheid geeft in de zorg. Niets is minder waar. De Nza concludeerde al in april 2015 in het thematisch onderzoek pgb dat in 80% van de gevallen waar zorg in pgb wordt geleverd er geen andere mogelijkheden zijn om de benodigde zorg te leveren. Dit betekent dat zonder een pgb deze mensen geen passende zorg krijgen, terwijl er wel een recht op zorg is vanuit het wettelijk Zvw-kader.

- Mag er gesproken worden over rechtsongelijkheid als een budgethouder wel zorg op maat weet in te kopen (juiste moment, juiste persoon, juiste plaats, zodat je niet als 50 jarige om 20.00 uur naar bed wordt gebracht) en de zorgverzekeraar dit niet voor elkaar krijgt? Met een pgb krijgt een budgethouder niet meer zorg dan nodig is maar weet het wel beter te organiseren rondom zijn leven. Zie ook het Conquestor onderzoek 2011 in opdracht van Actiz, BTN en Per Saldo. En dan is het ook nog veel goedkoper ingekocht met een pgb. Win-win heet dat.

Concurreren op pgb leidt tot perverse prikkel

Zorgverzekeraars moeten kunnen concurreren, en dat kan ook als het pgb als een volwaardige keuze wordt verankerd in de Zvw. Op tarief concurreren tussen verzekeraars gebeurt al en blijft mogelijk. Maar concurrentie op de dekking van de Zvw kan en mag niet. Pgb valt onder de dekking van de Zvw.

Zorgverzekeraars pleit voor het mogen concurreren op het wel of niet aanbieden van een pgb. Wanneer verzekeraars vrij worden gelaten in het wel of niet aanbieden van een pgb, zal dit voor verzekeraars geen enkele prikkel geven om hierop te concurreren. Budgethouders zijn nu eenmaal voorspelbaar verliesgevend. Dit geeft juist rechtsongelijkheid!

Grote steun Eerste Kamer voor motie Ganzevoort: pgb wettelijk verankeren in Zvw

- In december 2014 stemde de meerderheid van de Eerste Kamer voor motie Ganzevoort, waarmee een brede steun kwam voor het verankeren van het pgb in de Zvw. De Eerste Kamer vroeg het Zvw-rgb zo spoedig mogelijk in te dienen bij separate wetgeving. Ook de VVD steunde deze motie.

- De ervaringen na 1 jaar 'rgb' in de Zvw geven aan dat de toegang en het werken met een pgb in de Zvw onder de huidige afspraken zeer belemmerend werkt voor mensen die eigen regie willen voeren.

- Met een goede wettelijke verankering wordt de rechtszekerheid en doelmatigheid vergroot, staat de kwaliteit van leven en eigen regie centraal en kunnen bestaande uitvoeringsproblemen worden voorkomen.

Geachte Kamerleden. Wij roepen u op de mens centraal te stellen, en niet het systeem leidend te laten zijn. Daarom vragen wij uw steun en stem voor de wijzigingen op het wetsvoorstel Zvw-rgb die de toegang tot een volwaardig pgb dat solide en flexibel goed regelen.

Met vriendelijke groet,
Ook namens de onderstaande patiënten- en gehandicaptenorganisaties,

Mw. A.W.D. Saers-Molenaar
directeur

PerSaldo

ieder(in)

